

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem

2026. gada 21. maijā
Rīga

Skanstes iela 25
Rīga, LV-1013
Latvija

T: +371 67097200
E: sprk@sprk.gov.lv

---

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums	3
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	3
1) Pamatojums	3
2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	7
3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt..	7
4) Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	7

Pielikumā:

Lēmuma projekts "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi".

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir informēt sabiedrību un uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu “Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi” (turpmāk – Lēmuma projekts).

No Enerģētikas likuma 15. panta septītās daļas izriet, ka Regulators apstiprina dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatora izstrādātos dabasgāzes krātuves lietošanas noteikumus visiem dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas lietotājiem (turpmāk – sistēmas lietotāji) un pretendentiem, kuri pieprasa pieeju attiecīgajai sistēmai. Dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators Regulatora noteiktajā laikā un apjomā iesniedz priekšlikumus Regulatoram par dabasgāzes krātuves lietošanas noteikumiem. Regulators ir tiesīgs veikt izmaiņas šajos noteikumos.

Pamatojoties uz Enerģētikas likumā noteikto pilnvarojumu, Regulators ar 2020. gada 1. oktobra lēmumu Nr. 1/14¹ apstiprināja Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – Krātuve) lietošanas noteikumus, kas noteic Krātuves lietošanas kārtību un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma saņemšanas kārtību.

Vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators (turpmāk – sistēmas operators) akciju sabiedrība “Conexus Baltic Grid” (turpmāk – AS “Conexus Baltic Grid”) iesniedza Regulatoram apstiprināšanai sagatavotu priekšlikumu Krātuves lietošanas noteikumu jaunai redakcijai.

Izvērtējot AS “Conexus Baltic Grid” iesniegto priekšlikumu, Regulators sagatavoja Lēmuma projektu.

Priekšlikumus un komentārus par Lēmuma projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot uz Regulatora oficiālo elektronisko adresi (e-adresi) vai uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz **2026. gada 5. jūnijam**.

Regulatora sagatavotais Lēmuma projekts ir pievienots šā konsultāciju dokumenta pielikumā.

II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

Saskaņā ar Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 99. punktu 2026. gada 1. maijā spēkā stāsies grozījumi Enerģētikas likuma 15. panta 1.¹ daļā, saskaņā ar kuriem turpmāk dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumi Krātuvē vairs netiks sniegti par Regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar Regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta Regulatora atļauja. Savukārt 2026. gada 1. janvārī stājas spēkā Enerģētikas likuma 44. panta 8.³ daļa, kas noteic, ka Krātuves tirgus daļas jaudas apjomu rezervē ar Enerģētikas likuma 15. panta septītajā daļā minētajos dabasgāzes krātuves lietošanas noteikumos nosauktajiem krātuves jaudas produktiem, un maksu par dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojumu nosaka izsolē saskaņā ar sistēmas operatora izstrādātu un tīmekļvietnē publicētu Krātuves tirgus daļas jaudas izsoles nolikumu.

Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, ir jāpilnveido Krātuves lietošanas noteikumi. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumu Nr. 108 “Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” 5. un 140. punktu, Krātuves lietošanas noteikumi ir sagatavoti jaunā redakcijā.

---

¹ <https://likumi.lv/ta/id/317767-incukalna-pazemes-gazes-kratuves-lietosanas-noteikumi>

Lēmuma projekta tvērumš

Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 2. punkts noteic, ka piekļuve Krātuvei tiek organizēta saskaņā ar Enerģētikas likuma 15. panta septītajā daļā minētajiem Regulatora apstiprinātajiem dabasgāzes krātuves lietošanas noteikumiem un Enerģētikas likuma 44. panta 8.³ daļas kārtībā noteikto maksu par dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojumu pārējā krātuves pieejamās jaudas daļā jeb Krātuves tirgus daļā. Atbilstoši minētajam Lēmuma projektā paredzētais regulējums par piekļuvi Krātuvei ir sašaurināts līdz regulējumam, kas attiecas uz Krātuves tirgus daļu. Piekļuve Krātuves solidaritātes daļai, kas minēta Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktā un aptver Krātuves jaudas apjomu četras teravatstundas, kur dabasgāzi uzglabā dabasgāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ, tiek organizēta saskaņā ar sistēmas operatora izstrādātiem un tīmekļvietnē publicētiem dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma noteikumiem.²

Definīcijas³

Lai nodrošinātu lielāku juridisko skaidrību, ir precizēti un papildināti Krātuves lietošanas noteikumos lietotie termini. Spēkā esošie Krātuves lietošanas noteikumi noteic, ka Krātuves jauda rezervēm ir krātuves tehniskās jaudas daļa, kurā dabasgāzi uzglabā dabasgāzes piegādes drošības aizsardzībai vai noteikto rezervju apmērā saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktu Krātuves daļas jaudas apjoms, kur dabasgāzi uzglabā dabasgāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ, ir četras teravatstundas. Šobrīd spēkā esošajā Krātuves lietošanas noteikumu redakcijā pastāv iespēja dažādi interpretēt vārdu "uzglabā", kas lietots, lai skaidrotu terminu "krātuves jauda rezervēm", proti, vai tā ir dabasgāze, kas faktiski tiek uzglabāta Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktā minētajā Krātuves solidaritātes daļā, vai tās ir visas četras teravatstundas, kas atvēlētas dabasgāzes uzglabāšanai dabasgāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ. Lai novērstu atšķirīgas interpretācijas iespēju, Lēmuma projektā ir paredzēts noteikt, ka Krātuves jauda rezervēm ir Krātuves tehniskās jaudas daļa, kuru veido Krātuves solidaritātes daļa četru teravatstundu apmērā saskaņā ar Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktu un citos ārējos normatīvos aktos noteiktās dabasgāzes rezerves. Šobrīd kā citos ārējos normatīvajos aktos noteiktās dabasgāzes rezerves Krātuvē tiek glabātas energoapgādes drošuma rezerves, kas paredzētas Enerģētikas likuma 82.¹ pantā.

Lēmuma projektā ir paredzēts jauns termins – solidaritātes produkts. Minētais termins ir ieviests Krātuves pārslodzes vadības regulējuma vajadzībām un aptver saskaņā ar Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktu rezervēto Krātuves jaudu, proti, to Krātuves jaudas daļu, ko sistēmas lietotāji ir faktiski rezervējuši. Saskaņā ar Lēmuma projekta VIII nodaļu Krātuves pārslodzes vadības ietvaros solidaritātes produkts, viena gada grupētās jaudas produkts (turpmāk – GJP) un piecu gadu GJP ir vienlīdzīgi.

Krātuves pieejamās jaudas aprēķins⁴

Lēmuma projekta 7. punktā ir precizēts tiesiskais regulējums Krātuves pieejamās jaudas aprēķinam. Krātuves pieejamā jauda ir Krātuves tehniskās jaudas daļa, kas ir pieejama sistēmas lietotājiem rezervēšanai, ņemot vērā Krātuves viengabalainību un Krātuves vadīšanas prasības. Spēkā esošie Krātuves lietošanas noteikumi paredz, ka Krātuves pieejamo jaudu esošajam Krātuves ciklam sistēmas operators aprēķina, no Krātuves tehniskās jaudas atņemot sistēmas lietotāju rezervētās Krātuves jaudas esošajam

---

² https://www.conexus.lv/uploads/filedir/Komercdala/Solidaritate/INA-2025-NOT-003_Incukalna_pazemes_gazes_kratuves_solidaritates_dalas_lietosanas_noteikumi.pdf

³ Lēmuma projekta 2. punkts

⁴ Lēmuma projekta 7. punkts

Krātuves ciklam, Krātuves daļai rezervēm nepieciešamo jaudu un jaudu, kas nepieciešama sistēmas operatora tehniskajai darbībai. Lēmuma projektā ir paredzēts, ka Krātuves pieejamo jaudu esošajam Krātuves ciklam sistēmas operators aprēķina, no Krātuves tehniskās jaudas atņemot sistēmas lietotāju saskaņā ar Krātuves lietošanas noteikumu 2. pielikumu rezervēto Krātuves jaudu esošajam Krātuves ciklam, Krātuves jaudu rezervēm un jaudu, kas nepieciešama sistēmas operatora tehniskajai darbībai. Ņemot vērā, ka vārdi "krātuves daļai rezervēm nepieciešamo jaudu" tiek aizstāti ar vārdiem "krātuves jaudu rezervēm", ar to saprotot četras teravatstundas, kas atvēlētas dabasgāzes uzglabāšanai dabasgāzes piegādes drošības apsvērumu dēļ, tiesību normas teksts ir papildināts, nosakot, ka tiek atņemtas tās Krātuves jaudas, kas rezervētas esošajam Krātuves ciklam saskaņā ar Lēmuma projekta 2. pielikumu. Minētā regulējuma mērķis ir novērst to, ka no Krātuves tehniskās jaudas dubultā tiek atņemtas tās jaudas, kas faktiski ir rezervētas Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktā minētās Krātuves solidaritātes daļas ietvaros, jo saskaņā ar AS "Conexus Baltic Grid" izstrādātajiem dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma noteikumiem Krātuves solidaritātes daļai⁵ arī tie uzglabāšanas pakalpojuma saņēmēji, kas pakalpojumu saņem Krātuves solidaritātes daļas ietvaros, ir uzskatāmi par sistēmas lietotājiem Krātuves lietošanas noteikumu izpratnē.

Izsoles nodrošinājums⁶

Regulas 2024/1789⁷ 6. panta 5. punkts noteic, ka, sniedzot trešo personu piekļuves pakalpojumus, attiecīgā gadījumā tīkla lietotājiem var pieprasīt attiecīgas to kredītpējas garantijas. Šādas garantijas neveido nepamatotus šķēršļus piekļuvei tirgum, ir nediskriminējošas, pārrēdzamas un samērīgas. Krātuves 2026./2027. gada cikla piecu gadu GJP izsoles nolikumā AS "Conexus Baltic Grid" paredzēja izsoles nodrošinājumu.⁸ Izsoles nodrošinājuma mērķis ir pārliecināties par sistēmas lietotāja finansiālo spēju pildīt saistības, kas tam rastos, ja izsoles rezultātā sistēmas lietotājam attiecīgā jaudas produkta ietvaros tiktu piešķirts Krātuves jaudas apjoms. Īpaši svarīgi tas ir gadījumā, ja izsolē piedalās jauns sistēmas lietotājs, jo saskaņā ar Krātuves lietošanas noteikumu X nodaļu⁹ saistību izpildes nodrošinājums sistēmas lietotājam ir jānodrošina pēc tam, kad izsoles rezultātā tam ir piešķirts Krātuves jaudas produkts. Ņemot vērā minēto, Lēmuma projekts paredz iespēju sistēmas operatoram Krātuves jaudas produktu izsoles nolikumā noteikt izsoles nodrošinājumu un tā apmēru, ievērojot Regulā 2024/1789 noteiktos principus. Vienlaikus Regulators apsver iespēju izsoles nodrošinājuma detalizētāku regulējumu iekļaut Krātuves lietošanas noteikumos.

Maksa par krājumu glabāšanu bez jaudas produkta¹⁰

Spēkā esošie Krātuves lietošanas noteikumi paredz: ja sistēmas lietotāja krājumi Krātuves cikla beigās pārsniedz Krātuves jaudu, ko sistēmas lietotājs rezervējis nākamajam Krātuves ciklam, sistēmas lietotājs maksā maksu par krājumu uzglabāšanu bez jaudas produkta 0,11 euro par gāzes dienā uzglabāto krājumu MWh. Lēmuma projektā ir paredzēts, ka maksu par dabasgāzi, kas Krātuvē tiek uzglabāta bez jaudas

⁵ https://www.conexus.lv/uploads/filedir/Komercdala/Solidaritate/INA-2025-NOT-003_Incukalna_pazemes_gazes_kratuves_solidaritates_dalas_lietosanas_noteikumi.pdf

⁶ Lēmuma projekta 22.3. apakšpunkts

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 13. jūnija Regula (ES) 2024/1789 par atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējiem tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 un (ES) 2022/869 un Lēmumu (ES) 2017/684 un atceļ Regulu (EK) Nr. 715/2009

⁸

https://www.conexus.lv/uploads/filedir/Komercdala/2026._gada_izsoles/5_GJP_izsoles_nolikums_2026.pdf un https://www.conexus.lv/uploads/filedir/Komercdala/2026._gada_izsoles/Publikacija_LVL.pdf

⁹ Skat. Lēmuma projekta 83. punktu

¹⁰ Lēmuma projekta 36.2. apakšpunkts

produkta, turpmāk varēs noteikt pats sistēmas operators. Vienlaikus ir paredzēts, ka, ja sistēmas operators nolemj šādu maksu piemērot, tai ir jāatbilst vienlīdzības un atklātības principam, kā arī tās apmēram jāattur sistēmas lietotāji no dabasgāzes uzglabāšanas Krātuvē bez jaudas produkta. Proti, maksai ir jābūt tādai, lai stimulētu sistēmas lietotājus laikus iegādāties Krātuves jaudu nākamajam Krātuves ciklam vai parūpēties par to, lai krājumus izņemtu no Krātuves vai nodotu citam sistēmas lietotājam. Maksas par dabasgāzes uzglabāšanu bez jaudas produkta mērķis ir neradīt tiem sistēmas lietotājiem, kuriem nav jaudas produkta atbilstošā apjomā, priekšrocības salīdzinājumā ar tiem lietotājiem, kas ir parūpējušies par jaudas produkta iegādi vai savu krājumu izņemšanu vai nodošanu citam lietotājam. Nosakot maksu, sistēmas operatoram jāievēro vienlīdzības princips, proti, jāparūpējas, lai vienādos faktiskajos un tiesiskajos apstākļos sistēmas lietotājiem noteiktā maksa ir vienāda. Maksas noteikšanas procesā un pēc tam sistēmas operatoram ir jāievēro arī atklātības princips, proti, jānodrošina, lai process un maksas apmērs ir saprotams un pamatots, un lai informācija par procesu un maksas apmēru ir pieejama. Ir paredzēts, ka maksu par dabasgāzes uzglabāšanu bez jaudas produkta vai tās noteikšanas metodi sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē. Joprojām tiek saglabāta kārtība, atbilstoši kurai dabasgāze, kas uzglabāta Krātuvē bez jaudas produkta, saskaņā ar sistēmas operatora sagatavotu grafiku bez sistēmas lietotāja nominācijas tiek piegādāta uz dabasgāzes pārvades sistēmu. Tiek saglabāts arī spēkā esošais regulējums, kas noteic, ka dabasgāzes, kas tiek uzglabāta bez jaudas produkta, piegāde uz pārvades sistēmu nesākas ātrāk par pēdējo attiecīgā Krātuves cikla viena gada GJP izsoli.

Sekas, ja sistēmas lietotājs nepilda vai nepildīs saistības¹¹

Spēkā esošajos Krātuves lietošanas noteikumos nav iekļauts tiesiskais regulējums, kas noteiktu sistēmas operatora pieļaujamo rīcību ar Krātuves jaudu, ko rezervējis sistēmas lietotājs, kurš nepilda Krātuves jaudas produkta izsoles rezultātā uzņemtās saistības, kuram turklāt nav spēkā esoša saistību izpildes nodrošinājuma un kurš neveic darbības, lai citam sistēmas lietotājam nodotu Krātuves jaudas produktu. Ņemot vērā arī Civillikumā ietvertu tiesisko regulējumu,¹² Lēmuma projektā ir paredzētas divas situācijas: sistēmas lietotājs faktiski nepilda Krātuves jaudas produkta izsoles rezultātā uzņemtās saistības vai sistēmas lietotājs informē sistēmas operatoru, ka sistēmas lietotājs nākotnē nespēs pildīt Krātuves jaudas produkta izsoles rezultātā uzņemtās saistības. Ja sistēmas lietotājs nepilda saistības, kas tam izriet no Krātuves jaudas produkta izsoles rezultāta, un sistēmas lietotājam nav atbilstoša kredītreitinga vai saistību izpildes nodrošinājuma, šādam sistēmas lietotājam piešķirtais jaudas apjoms kļūst par Krātuves pieejamās jaudas daļu, kas nozīmē, ka šī jauda kļūst pieejama citiem sistēmas lietotājiem rezervēšanai. Šāda situācija faktiski var iestāties jebkurā Krātuves cikla posmā un jebkurā Krātuves jaudas produkta gadā. Jāņem vērā, ka, iestājoties saistību izpildes grūtībām, primāri tās tiek segtas, pamatojoties uz Lēmuma projekta X nodaļas "Saistību izpildes nodrošinājums" noteikumiem, un tikai tad, kad nodrošinājums ir izsmelts un sistēmas lietotājs to nav papildinājis, var piemērot iepriekš minēto risinājumu. Lēmuma projektā otrajā paredzētajā situācijā sistēmas lietotājs informē sistēmas operatoru par nākotnē paredzamām grūtībām izpildīt saistības, kas tam izriet no Krātuves jaudas produkta izsoles rezultāta. Krātuves jaudas izsoles praksē tiek organizētas vairākus mēnešus pirms attiecīgā Krātuves cikla, savukārt pirmais

---

¹¹ Lēmuma projekta 71.–73. punkts

¹² Saskaņā ar Civillikuma 2089. pantu, ja labprātīgā izsolē vairāksolītājs vilcinās izpildīt nosacījumus, vai ja viņam nav pārdodamās mantas iegūšanai vajadzīgo personisko īpašību, tad mantu, pēc pārdevēja prasījuma, no jauna noliek izsolē uz minētā vairāksolītāja rēķinu un risku. Līdz tam laikam viņa tiesības un pienākumi paliek spēkā, un kamēr nav pienācis laiks jaunai izsolei, viņš var to novērst, izpildot minētos pienākumus, t. i. samaksājot no viņa pienākošos summu un nokavējuma procentus, kā arī jaunās izsoles izdevumus

norēķins par rezervēto Krātuves jaudu tiek veikts otrajā mēnesī par pirmo Krātuves cikla mēnesi. Ja sistēmas lietotājs vēl pirms pirmā rēķina saņemšanas konstatē, ka tam būs grūtības izpildīt savas saistības, sistēmas lietotājs var vienoties ar sistēmas operatoru, ka šim sistēmas lietotājam piešķirtais jaudas apjoms kļūst par Krātuves pieejamās jaudas daļu un ir pieejams rezervēšanai citiem sistēmas lietotājiem. Abās situācijās gadījumā, ja sistēmas lietotāja attiecīgajā jaudas produktā ir novietots krājums, tas kļūst par dabasgāzi, kas tiek uzglabāta bez jaudas produkta, un uz to attiecas Lēmuma projekta 36. punkta regulējums. Lēmuma projekts arī paredz, ka līdz brīdim, kad jaudu ir rezervējis cits sistēmas lietotājs, sistēmas lietotājam, kurš sākotnēji rezervējis jaudu, saglabājas pienākums veikt maksājumus par šo jaudu. Turklāt, ja jauda tiek rezervēta par mazāku maksu nekā tā maksa, par kuru jaudu rezervēja sākotnējais sistēmas lietotājs, šim sistēmas lietotājam joprojām saglabājas pienākums segt starpību starp abām maksām.

Piecu gadu GJP proporcija¹³

Šobrīd Krātuves jauda piecu gadu GJP un krātuves jauda rezervēm nepārsniedz 60% no Krātuves tehniskās jaudas. No Krātuves jaudas 2025. gada¹⁴ un 2026. gada¹⁵ izsoļu rezultātiem secināms, ka sistēmas lietotājiem ir lielāka interese par ilgtermiņa Krātuves jaudas produktiem pretstatā īstermiņa jaudas produktiem. Ņemot vērā minēto, Lēmuma projektā ir paredzēts, ka Krātuves jaudai piecu gadu GJP un krātuves jaudai rezervēm tiek atvēlēti 70% no Krātuves tehniskās jaudas.

Virtuālās pretplūsmas jauda¹⁶

Saskaņā ar spēkā esošo Krātuves lietošanas noteikumu 2. pielikumu virtuālās pretplūsmas jauda ir atsevišķs Krātuves jaudas produkts. Tomēr faktiski virtuālās pretplūsmas jauda ir pieejama tikai tiem sistēmas lietotājiem, kuriem ir jau iegādāts viena gada GJP, piecu gadu GJP vai atslēdzamās jaudas produkts. Virtuālās pretplūsmas jauda arī netiek rezervēta izolē, bet tiek piešķirta, pamatojoties uz nomināciju. Attiecīgi faktiski virtuālā pretplūsmas jauda ir uzskatāma par daļu no viena gada GJP, piecu gadu GJP vai atslēdzamās jaudas produkta, uz ko sistēmas lietotājiem rodas tiesības, rezervējot minētos trīs Krātuves jaudas produktus izolē. Ņemot vērā minēto, Lēmuma projekta 2. pielikumā virtuālās pretplūsmas jauda ir noteikta kā viena gada GJP, piecu gadu GJP vai atslēdzamās jaudas produkta sastāvdaļa.

Krājumu pārceļšanas produkts¹⁷

Spēkā esošie Krātuves lietošanas noteikumi paredz, ka 2026./2027. gada Krātuves cikls ir pēdējais Krātuves cikls, kad atsevišķiem sistēmas lietotājiem ir tiesības uz krājumu pārceļšanas produktu. Attiecīgi krājumu pārceļšanas produkts ir dzēsts no Lēmuma projekta 2. pielikuma un 2026./2027. gada Krātuves ciklam piemērojamie krājumu pārceļšanas produkta nosacījumi ir iekļauti Lēmuma projekta XI nodaļā "Nobeiguma noteikumi".

2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Ievērojot Enerģētikas likuma 15. panta septīto daļu, Lēmuma projekta izstrādē iesaistījās AS "Conexus Baltic Grid".

---

¹³ Lēmuma projekta 2. pielikums

¹⁴ <https://www.conexus.lv/2025-gada-incukalna-pgk-jaudas-izsoles-866>

¹⁵ <https://www.conexus.lv/2026-gada-incukalna-pgk-jaudas-izsoles>

¹⁶ Lēmuma projekta 2. pielikums

¹⁷ Lēmuma projekta 90. punkts

3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Lēmumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs dabasgāzes galalietotājus, uzglabāšanas sistēmas lietotājus un AS "Conexus Baltic Grid".

4) Izvērtējums par ietekmi uz sabiedrības mērķgrupām, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Lēmuma projekts nodrošinās tiesisko skaidrību un noteiktību, ņemot vērā izmaiņas augstāka spēka normatīvajos aktos attiecībā uz Krātuves darbību. Jaunais tiesiskais regulējums attiecībā uz izsoles nodrošinājumu un sekām, ja sistēmas lietotājs nepilda vai nepildīs savas saistības, nodrošinās papildu tiesisko aizsardzību sistēmas operatoram, veicinās tiesisko skaidrību situācijās, kurās sistēmas lietotāji nespēj pienācīgi izpildīt savas saistības, kā arī nodrošinās efektīvāku Krātuves jaudas izmantošanu. Plānotās izmaiņas nepalielinās administratīvo slogu, jo tās neparedz papildu informācijas sagatavošanu un iesniegšanu Regulatoram.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Enerģētikas likuma
15. panta septīto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – krātuve) lietošanas noteikumus un piekļuves noteikumus krātuves tirgus daļai saskaņā ar Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 2. punktu (turpmāk – krātuves tirgus daļa);
- 1.2. dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma (turpmāk – uzglabāšanas pakalpojums) saņemšanas, ierobežošanas un pārtraukšanas kārtību krātuves tirgus daļā;
- 1.3. vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas lietotāja (turpmāk – sistēmas lietotājs) tiesības, pienākumus un atbildību;
- 1.4. kārtību, kādā notiek informācijas apmaiņa starp sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju;
- 1.5. kārtību, kādā sistēmas operators ir tiesīgs pieprasīt saistību izpildes nodrošinājumu, un saistību izpildes nodrošinājuma apmēru krātuves tirgus daļā.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

- 2.1. **darba diena** – jebkura diena no pirmdienas līdz piektdienai, kas nav noteikta par svētku dienu Latvijas Republikā, un darba diena, kas pārcelta, pamatojoties uz Darba likuma 133. pantu;
- 2.2. **degvielas gāze** – dabasgāzes daudzums, kas nepieciešams dabasgāzes pārsūkņēšanas agregātu darbībai, lai nodrošinātu dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē vai izņemšanu no krātuves;
- 2.3. **jaudas produkts** – sistēmas operatora piedāvātais uzglabāšanas pakalpojums atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumā noteiktajiem jaudas produkta veidiem;
- 2.4. **krājumi** – dabasgāzes daudzums, kuru saskaņā ar uzglabāšanas pakalpojuma līgumu uzglabā krātuvē;
- 2.5. **krātuves cikls** – laika periods no 1. maija līdz nākamā gada 30. aprīlim;
- 2.6. **krātuves neizmantotā jauda** – krātuves tehniskās jaudas daļa, kas ir rezervēta, bet nav izmantota krājumu uzglabāšanai;
- 2.7. **krātuves pieejamā jauda** – krātuves tehniskās jaudas daļa, kas ir pieejama sistēmas lietotājiem rezervēšanai, ņemot vērā krātuves viengabalainību un krātuves vadīšanas prasības;
- 2.8. **krātuves jauda rezervēm** – krātuves tehniskās jaudas daļa, kuru veido krātuves solidaritātes daļa četru TWh apmērā saskaņā ar Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktu un citos ārējos normatīvajos aktos noteiktās dabasgāzes rezerves;
- 2.9. **krātuves tehniskā jauda** – krātuves spēja nodrošināt maksimālo krātuvē uzglabājamo dabasgāzes daudzumu krātuves ciklā;

2.10. **pretendents** – persona, kura iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu krātuves lietošanas tiesību iegūšanai;

2.11. **solidaritātes produkts** – saskaņā ar Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktu rezervētā krātuves jauda;

2.12. **virtuālās pretplūsmas jauda** – virtuāla krātuves iesūkšanās vai izņemšanas jauda, kura izmantojama saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumā noteikto kārtību;

2.13. **nominācija** – sistēmas lietotāja paziņojums sistēmas operatoram atbilstoši standarta saziņas protokolam par dabasgāzes daudzuma nodošanu dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājam vai saņemšanu no dabasgāzes pārvades sistēmas lietotāja;

2.14. **uzglabāšanas pakalpojuma līgums** – starp sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju noslēgts līgums, pamatojoties uz kuru sistēmas operators sniedz sistēmas lietotājam uzglabāšanas pakalpojumu.

3. Sistēmas operators sniedz uzglabāšanas pakalpojumu, kas ir savietojams ar dabasgāzes pārvades sistēmas izmantošanu, nodrošinot vienlīdzīgu un nediskriminējošu attieksmi pret sistēmas lietotājiem.

4. Sistēmas operatoram, lai nodrošinātu efektīvu un drošu uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanu, ir tiesības pieprasīt un saņemt no sistēmas lietotāja informāciju, kas sistēmas operatoram nepieciešama šajos noteikumos noteikto darbību veikšanai.

5. Sistēmas lietotājs, sazinoties ar sistēmas operatoru šajos noteikumos paredzētajos gadījumos, informāciju un dokumentus sistēmas operatoram iesniedz pēc izvēles latviešu vai angļu valodā. Šajos noteikumos noteiktos dokumentus, kurus nosūta elektroniski, paraksta ar drošu elektronisku parakstu, ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.

II. Informācijas par krātuvi publicēšana

6. Sistēmas operators krātuves tehniskās jaudas prognozi nākamajam krātuves ciklam paziņo ar publikāciju savā tīmekļvietnē katru gadu līdz 4. novembrim, bet ne vēlāk kā 10 darba dienas pirms pirmās nākamā krātuves cikla krātuves jaudas izsoles.

7. Sistēmas operators krātuves tehnisko jaudu esošajam krātuves ciklam paziņo katru gadu līdz 21. maijam ar publikāciju savā tīmekļvietnē. Krātuves pieejamo jaudu esošajam krātuves ciklam sistēmas operators aprēķina, no krātuves tehniskās jaudas atņemot sistēmas lietotāju saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumu rezervētās krātuves jaudas esošajam krātuves ciklam, krātuves jaudu rezervēm un jaudu, kas nepieciešama sistēmas operatora tehniskajai darbībai.

8. Sistēmas operators savā tīmekļvietnē katru dienu līdz plkst. 13.00 publicē šādu informāciju par esošo krātuves ciklu:

8.1. krājumus gāzes dienas D-1 beigās (kWh);

8.2. krātuves neizmantojamo jaudu (kWh);

8.3. virtuālās pretplūsmas jaudu gāzes dienā D (kWh);

8.4. maksimālo dabasgāzes daudzumu, ko var novietot krātuvē vai izņemt no krātuves gāzes dienā D.

9. Sistēmas operators savā tīmekļvietnē uztur aktuālo informāciju par:

9.1. krātuves tehnisko jaudu (kWh);

9.2. krātuves pieejamo jaudu, tostarp krātuves pieejamo jaudu grupētās jaudas produkta, piecu gadu grupētās jaudas produkta un atslēdzamās jaudas produkta ietvaros (kWh);

9.3. solidaritātes produkta ietvaros rezervēto krātuves jaudu.

10. Krātuves cikla dabasgāzes iesūknēšanas sezona sākas attiecīgā gada 1. maijā un beidzas attiecīgā gada 14. oktobrī. Krātuves cikla dabasgāzes izņemšanas sezona sākas attiecīgā gada 15. oktobrī un beidzas nākamā gada 30. aprīlī.

III. Uzglabāšanas pakalpojuma līguma noslēgšanas kārtība

11. Pretendents iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu par krātuves lietošanas tiesību iegūšanu (1. pielikums). Pretendents pieteikumam pievieno:

11.1. dokumentu, kas apliecina, ka pretendents ir reģistrējies komercdarbību atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem;

11.2. pārstāvību apliecinājošu dokumentu, ja pieteikumu iesniedz pretendenta pilnvarots pārstāvis;

11.3. dokumentu, kas apliecina, ka nav pasludināts pretendenta maksātnespējas process, nav apturēta pretendenta saimnieciskā darbība vai pretendents netiek likvidēts, un kas izdots ne agrāk kā vienu mēnesi pirms iesniegšanas dienas;

11.4. gada pārskatu par iepriekšējiem trīs gadiem (vai faktisko darbības laiku, ņemot vērā pretendenta dibināšanas vai darbības uzsākšanas laiku, par kuru iesniedzams gada pārskats) vai citu līdzvērtīgu dokumentu, kas apliecina pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem.

12. Ja šo noteikumu 11. punktā noteiktajos dokumentos minētā informācija latviešu vai angļu valodā bez maksas ir pieejama oficiālā izdevumā vai publiskā reģistrā, pretendents ir tiesības attiecīgos dokumentus neiesniegt, pieteikumā precīzi norādot tīmekļvietni, kurā attiecīgā informācija ir pieejama.

13. Ja pretendents vienlaikus ar pieteikumu par krātuves lietošanas tiesību iegūšanu iesniedz pieteikumu par dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanu (saskaņā ar dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem), šo noteikumu 11. punktā noteiktos dokumentus var nepievienot, ja vien katram pieteikumam pievienojamie dokumenti neatšķiras.

14. Sistēmas operators šo noteikumu 11. punktā minēto pieteikumu un tam pievienotos dokumentus izvērtē desmit darba dienu laikā no saņemšanas dienas un, ja nepieciešams, pieprasa pretendents iesniegt trūkstošos dokumentus vai papildu informāciju.

15. Pretendents papildu informāciju vai dokumentus iesniedz desmit darba dienu laikā no pieprasījuma nosūtīšanas dienas. Ja pretendents neiesniedz pieprasīto papildu informāciju vai dokumentus norādītajā termiņā, uzskatāms, ka pretendents ir atsaucis savu pieteikumu.

16. Šo noteikumu 11. un 14. punktā minētos dokumentus un informāciju pretendents sistēmas operatoram var iesniegt elektroniski.

17. Sistēmas operators desmit darba dienu laikā no visu dokumentu un informācijas saņemšanas dienas sagatavo dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma līgumu un nosūta to pretendents. Sistēmas operators dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma līguma paraugu publicē savā tīmekļvietnē.

18. Ja pretendents desmit darba dienu laikā no uzglabāšanas pakalpojuma līguma nosūtīšanas dienas nav iesniedzis sistēmas operatoram parakstītu uzglabāšanas pakalpojuma līgumu, uzskatāms, ka pretendents ir atsaucis savu pieteikumu.

19. Sistēmas operators trīs darba dienu laikā no pretendents parakstītā uzglabāšanas pakalpojuma līguma saņemšanas dienas paraksta uzglabāšanas pakalpojuma līgumu un nosūta to pretendents.

20. Par atteikumu noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu sistēmas operators informē pretendentu, nosūtot paziņojumu uz pretendenta pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi vienas darba dienas laikā pēc pretendenta pieteikuma izvērtēšanas. Motivētu rakstveida atteikumu noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu sistēmas operators likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktajā termiņā nosūta uz pretendenta pieteikumā norādīto adresi.

IV. Krātuves pieejamās jaudas rezervēšanas kārtība

21. Sistēmas lietotājs rezervē krātuves pieejamo jaudu, iegādājoties jaudas produktus atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumam.

22. Šo noteikumu 2. pielikumā noteikto krātuves jaudas produktu izsoli organizē šādā kārtībā:

22.1. sistēmas operators ne vēlāk kā mēnesi pirms pirmās nākamā krātuves cikla krātuves jaudas produkta izsoles publicē savā tīmekļvietnē izsoļu kalendāru par krātuves jaudas produktu izsolēm, kuru izmantošanas perioda sākums ir nākamais krātuves cikls, norādot izsolāmos krātuves jaudas produktus un to izsoļu norises laiku;

22.2. sistēmas operators krātuves jaudas produkta izsoles nolikumu, kurā norāda izsoles ietvaros jaudas produktam attiecīgā krātuves ciklā maksimāli pieejamo krātuves jaudas apjomu, publicē savā tīmekļvietnē ne vēlāk kā piecas darba dienas pirms noteiktās izsoles sākuma;

22.3. sistēmas operators izsoles nolikumā var noteikt izsoles nodrošinājumu, kas neveido nepamatotus šķēršļus piekļuvei krātuvei un ir nediskriminējošs, pārredzams un samērīgs;

22.4. ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc krātuves jaudas produkta izsoles sistēmas operators elektroniski informē sistēmas lietotāju par attiecīgā jaudas produkta ietvaros piešķirto krātuves jaudas apjomu un tam noteikto maksu;

22.5. pēc jaudas piešķiršanas paziņojuma saņemšanas sistēmas lietotājs norēķinās ar sistēmas operatoru par piešķirto jaudu uzglabāšanas pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā;

22.6. ja sistēmas lietotājs ir iegādājies izsolē krātuves jaudas produktu pēc krātuves cikla sākuma, sistēmas lietotājs var iesūtīt nominācijas pēc jaudas piešķiršanas paziņojuma saņemšanas.

23. Virtuālās pretplūsmas jaudu rezervē šādā kārtībā:

23.1. ne vēlāk kā stundas laikā pēc nominācijas saņemšanas sistēmas operators elektroniski informē sistēmas lietotāju par attiecīgā krātuves jaudas produkta ietvaros piešķirto virtuālās pretplūsmas krātuves jaudas apjomu;

23.2. pēc jaudas piešķiršanas paziņojuma saņemšanas sistēmas lietotājs, ja attiecināms, norēķinās ar sistēmas operatoru par piešķirto jaudu uzglabāšanas pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā saskaņā ar sistēmas operatora noteikto un tā tīmekļvietnē publicēto maksu.

24. Pēc jaudas piešķiršanas sistēmas operatoram nav pienākuma atcelt krātuves jaudas rezervāciju pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma.

V. Krātuves jaudas produkta izmantošana

25. Sistēmas lietotājs pēc sistēmas operatora pieprasījuma iesniedz:

25.1. piecu darba dienu laikā dabasgāzes daudzuma iesūkņēšanas grafiku, kurā norāda katrā iesūkņēšanas sezonas gāzes mēnesī prognozēto iesūkņējamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes iesūkņēšanas daudzumu vienā gāzes dienā D –, vai dabasgāzes daudzuma izņemšanas grafiku, kurā norāda katrā izņemšanas sezonas gāzes mēnesī

prognozēto izņemamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes izņemšanas daudzumu vienā gāzes dienā D;

25.2. 24 stundu laikā dabasgāzes daudzuma iesūkņēšanas grafiku, kurā norāda nākamajās divās nedēļās prognozēto iesūkņējamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes iesūkņēšanas daudzumu vienā gāzes dienā D –, vai dabasgāzes daudzuma izņemšanas grafiku, kurā norāda nākamajās divās nedēļās prognozēto izņemamās dabasgāzes daudzumu – vidējo minimālo un maksimālo dabasgāzes izņemšanas daudzumu vienā gāzes dienā D.

26. Sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē dabasgāzes novietošanai krātuvē un izņemšanai no krātuves pieejamo jaudu esošajam krātuves ciklam un to atjauno stundas laikā pēc jaunu sistēmas lietotāju nomināciju apstrādes.

27. Sistēmas lietotājs, kas ir iegādājies krātuves jaudas produktu un esošajā krātuves ciklā vēlas novietot krātuvē vai izņemt no krātuves noteiktu dabasgāzes daudzumu, iesniedz sistēmas operatoram nomināciju vienotajos dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteiktajos termiņos un atbilstoši standarta saziņas protokolam, norādot atbilstošo jaudas produkta kodu.

28. Sistēmas lietotājs var iesniegt nomināciju dabasgāzes novietošanai krātuvē sistēmas lietotāja rīcībā esošās krātuves neizmantotās jaudas apjomā un dabasgāzes izņemšanai no krātuves sistēmas lietotāja krājumu daudzumā, kas tiek glabāti nominācijā norādītā jaudas produkta ietvaros. Ja sistēmas lietotāja nominācijā norādītais dabasgāzes daudzums pārsniedz sistēmas lietotāja rīcībā esošo krātuves neizmantoto jaudu vai krājumu daudzumu, sistēmas operators piemēro mazākā dabasgāzes daudzuma noteikumu.

29. Sistēmas lietotāja nominācijā norādītā krātuves jauda dabasgāzes novietošanai vai izņemšanai no krātuves un dabasgāzes daudzums izņemšanai no krātuves nav izmantojams citām šajos noteikumos noteiktām darbībām līdz nominācijas izpildei.

30. Ja nominācija tiek iesniegta gāzes dienas laikā, sistēmas lietotājs var koriģēt tajā norādīto dabasgāzes daudzumu attiecībā uz atlikušajām stundām tajā pašā gāzes dienā, sākot no stundas, kurā nominācija tika iesniegta. Sistēmas operators ņem vērā tikai tās vērtības, kas attiecas uz atlikušajām gāzes dienas stundām, sākot no nominācijas iesniegšanas brīža. Sistēmas lietotājs var iesniegt jaunu nomināciju ne vēlāk kā 30 minūtes pirms gāzes dienas beigām.

31. Sistēmas operators izvērtē saņemto nomināciju, ievērojot šo noteikumu 26. punktā minēto informāciju un šo noteikumu 30. punktu, ņemot vērā, vai jaudas produkts tiek piedāvāts ar konstantu vai atslēdzamu jaudu saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumu.

32. Sistēmas operators pēc sistēmas lietotāja iesniegtās nominācijas apstrādes, izmantojot standarta saziņas protokolu, nosūta sistēmas lietotājam apstiprinājumu par krātuvē novietojamo vai no krātuves izņemamo dabasgāzes daudzumu, bet pārslodzes gadījumā, izmantojot standarta saziņas protokolu, informē sistēmas lietotāju par krātuvē novietojamā vai no krātuves izņemamā dabasgāzes daudzuma izmaiņām.

33. Sistēmas lietotājs var labot jau apstiprināto krātuvē novietojamo vai no krātuves izņemamo dabasgāzes daudzumu par gāzes dienu D līdz nākamās dienas plkst.17.00 šādos gadījumos:

33.1. sistēmas lietotājs veic dabasgāzes kā ārpussavienības preces transportēšanu, un labojums ir nepieciešams, lai krātuvē novietotais vai izņemtais dabasgāzes daudzums atbilstu dabasgāzes pārvades sistēmā pārvadītajam dabasgāzes kā ārpussavienības preces daudzumam;

33.2. ja tiek koriģēts piešķirums dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas vai izejas punktā, izņemot izejas punktā Latvijas lietotāju apgādei. Krātuvē novietojamā vai no krātuves izņemamā

dabasgāzes daudzuma labojumu ir iespējams veikt tādā apmērā, ar kādu tiek novērsta nebalansa veidošanās sistēmas lietotājam dabasgāzes pārvades sistēmā.

34. Sistēmas lietotājs krājumus starp tā jaudas produktiem sadala saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumā noteikto krājumu pārvietošanas kārtību, iesniedzot atbilstoši standarta saziņas protokolam sistēmas operatoram pieteikumu par jaudas produkta piemērošanu krājumiem. Sistēmas operators atbilstoši standarta saziņas protokolam ne vēlāk kā stundas laikā informē sistēmas lietotāju par apstiprinātajām vai noraidītajām izmaiņām gāzes dienā D.

35. Krātuves cikla beigās sistēmas lietotāja krājumi tiek pārnesti uz nākamo krātuves ciklu saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumā noteikto krājumu pārvešanas kārtību attiecīgajam jaudas produktam.

36. Ja sistēmas lietotāja krājumi krātuves cikla beigās pārsniedz krātuves jaudu, ko sistēmas lietotājs rezervējis nākamajam krātuves ciklam:

36.1. sistēmas operators 10 darba dienu laikā pēc izņemšanas sezonas beigām informē sistēmas lietotāju par grafiku, atbilstoši kuram sistēmas operators bez sistēmas lietotāja nominācijas piegādā dabasgāzi, kas uzglabājas bez krātuves jaudas produkta, izejas punktā no krātuves uz pārvades sistēmu. Dabasgāzes piegāde nesākas ātrāk par pēdējo attiecīgā krātuves cikla grupētās jaudas produkta izsoli;

36.2. par krātuvē bez jaudas produkta uzglabātu dabasgāzi sistēmas operators var piemērot maksu, kas atbilst vienlīdzības un atklātības principam un attur sistēmas lietotājus no dabasgāzes uzglabāšanas krātuvē bez jaudas produkta. Maksu vai tās noteikšanas metodi sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē.

VI. Krājumu un jaudas produkta nodošanas kārtība

37. Sistēmas lietotājs var nodot citam sistēmas lietotājam tā krājumus vai jaudas produktu. Sistēmas lietotājs, nododot tā krājumus, ievēro šo noteikumu 2. pielikumā noteikto krājumu pārvietošanas kārtību.

38. Sistēmas lietotājs, kurš nodod tā krājumus vai jaudas produktu, un sistēmas lietotājs, kurš to saņem, atbilstoši standarta saziņas protokolam iesniedz sistēmas operatoram šādu informāciju:

38.1. jaudas produkta veidu;

38.2. nodoto vai saņemto krājumu daudzumu (kWh) vai jaudas produkta apjomu (kWh/ jaudas produkta izmantošanas periodā);

38.3. krājumu vai jaudas produkta nodošanas un saņemšanas laiku, kas nav agrāks par nākamo gāzes dienu pēc pieteikuma nosūtīšanas;

38.4. abu sistēmas lietotāju enerģijas identifikācijas kodus.

39. Sistēmas operators informē sistēmas lietotāju par krājumu vai jaudas produkta nodošanas pieteikuma saņemšanu atbilstoši standarta saziņas protokolam.

40. Sistēmas operators darījumu apstiprina vienas stundas laikā pēc otra saskanīgā pieteikuma saņemšanas, ja abos pieteikumos par darījumu norādītā informācija ir vienāda.

41. Krājumi vai jaudas produkts sistēmas lietotājam, kuram tas tiek nodots, ir pieejams izmantošanai ar visām tiesībām, kas ar to saistītas, no pieteikumā norādītās saņemšanas gāzes dienas sākuma, ja saņemts sistēmas operatora darījuma apstiprinājums.

42. Pieteikumu par krājumu, kas nav Eiropas Savienības prece, nodošanu sistēmas lietotāji, kas ir darījuma puses, iesniedz sistēmas operatoram tikai par dabasgāzi, par kuru ir izpildītas īpašās

procedūras saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulu (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu.

43. Nododot jaudas produktu, sistēmas lietotājs nodod citam sistēmas lietotājam tiesības izmantot šo jaudas produktu. Saistības pret sistēmas operatoru, tajā skaitā saistība norēķināties par rezervēto jaudu, saglabājas tam sistēmas lietotājam, kurš sākotnēji rezervējis jaudu.

44. Sistēmas operators atsaka apstiprināt krājumu vai jaudas produkta nodošanu citam sistēmas lietotājam, ja:

44.1. informācija par darījuma noslēgšanu ir saņemta tikai no viena sistēmas lietotāja (vienas darījuma puses);

44.2. sistēmas lietotāju iesniegtā informācija nesakrīt vai ir nepilnīga;

44.3. darījumā iesaistītajai pusei, kas saņem krājumus, nav rezervēta jauda attiecīgajā daudzumā.

45. Sistēmas operators par atteikumu apstiprināt darījumu atbilstoši standarta saziņas protokolam informē abas darījuma puses divu stundu laikā pēc šo noteikumu 39. un 40. punktā noteikto pieteikumu saņemšanas un trīs dienu laikā pēc šo noteikumu 42. punktā noteikto pieteikumu saņemšanas.

VII. Dabasgāzes daudzuma noteikšanas kārtība

46. Sistēmas operators nosaka sistēmas lietotājam katrai gāzes dienai D krātuvē novietoto dabasgāzes daudzumu, izņemto dabasgāzes daudzumu un krājumu daudzumu.

47. Krātuvē novietoto dabasgāzes daudzumu gāzes dienā D nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$Q_{\text{nov } D} = Q_{\text{piešķ } D} - Q_{\text{deg } D},$$

kur

$Q_{\text{nov } D}$ – krātuvē novietotais dabasgāzes daudzums attiecīgajā gāzes dienā D (kWh);

$Q_{\text{piešķ } D}$ – attiecīgajā gāzes dienā D sistēmas lietotājam piešķirtais dabasgāzes daudzums novietošanai krātuvē (kWh);

$Q_{\text{deg } D}$ – degvielas gāzes daudzums sistēmas lietotāja dabasgāzes iesūkņēšanai (kWh) attiecīgajā gāzes dienā D . Ja sistēmas lietotāja dabasgāze tiek iesūkņēta, izmantojot virtuālo pretplūsmu, degvielas gāzes daudzums ir vienāds ar nulli.

48. Degvielas gāzi par saviem līdzekļiem nodrošina sistēmas lietotājs, sedzot arī degvielas gāzes patēriņam atbilstošās emisijas kvotu izmaksas. Sistēmas operators vismaz vienu mēnesi pirms iesūkņēšanas sezonas sākuma publicē savā tīmekļvietnē dabasgāzes iesūkņēšanai nākamajā krātuves ciklā nepieciešamās degvielas gāzes patēriņa koeficientu un tā noteikšanas metodiku, kā arī informāciju par emisijas kvotu izmaksām. Sistēmas operators aprēķina uz sistēmas lietotāju attiecināmo degvielas gāzes daudzumu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē, ņemot vērā degvielas gāzes patēriņa koeficientu, un dabasgāzes izņemšanai no krātuves, ņemot vērā faktiski uzskaitīto degvielas gāzes patēriņu.

49. No krātuves izņemtais dabasgāzes daudzums gāzes dienā D ir vienāds ar attiecīgajā gāzes dienā D sistēmas lietotājam piešķirto dabasgāzes daudzumu izņemšanai no krātuves.

50. Sistēmas lietotāja krājumu daudzumu gāzes dienā D nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$Q_{\text{kr } D} = Q_{\text{kr } D-1} + Q_{\text{nov } D} - Q_{\text{izņ } D},$$

kur

$Q_{\text{kr } D}$ – sistēmas lietotāja krājumu daudzums gāzes dienā D (kWh);

$Q_{kr\ D-1}$ – sistēmas lietotāja krājumu daudzums gāzes dienā D-1 (kWh);

$Q_{izņ\ D}$ – sistēmas lietotāja no krātuves izņemtais dabasgāzes daudzums gāzes dienā D (kWh).

51. Sistēmas operators katru dienu līdz plkst. 14.00 (plkst.12.00 UTC ziemas laika periodā un plkst. 11.00 UTC vasaras laika periodā), izmantojot standarta saziņas protokolu, informē sistēmas lietotāju par dabasgāzes daudzumu, kas iepriekšējā dienā novietots krātuvē, izņemts no krātuves, nodots citam sistēmas lietotājam vai saņemts no cita sistēmas lietotāja, un par krājumu daudzumu gāzes dienas sākumā.

52. Sistēmas operators 14 dienu laikā pēc iesūknēšanas sezonas beigām un izņemšanas sezonas beigām nosaka faktiski patērētās degvielas gāzes daudzumu dabasgāzes iesūknēšanai attiecīgajā sezonā.

53. Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums dabasgāzes iesūknēšanai ir mazāks nekā no sistēmas lietotāja saņemtais degvielas gāzes daudzums, sistēmas operators ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā pēc šo noteikumu 52. punktā noteiktā termiņa atdod neizmantoto degvielas gāzi sistēmas lietotājam proporcionāli faktiski attiecīgās sezonas laikā iesūknētajam dabasgāzes daudzumam.

54. Ja sistēmas lietotājam nav krātuves jaudas produkta atbilstošā apjomā, kad sistēmas operators nodod neizmantoto degvielas gāzi sistēmas lietotājam, tad šo degvielas gāzes daudzumu sistēmas operators, nepiemērojot maksu par dabasgāzes uzglabāšanu bez jaudas produkta, nodod sistēmas lietotājam izejas punktā no krātuves uz pārvades sistēmu, pirms tam vienojoties ar sistēmas lietotāju par nodošanas grafiku.

55. Ja sistēmas operatora patērētais degvielas gāzes daudzums dabasgāzes iesūknēšanas sezonas laikā ir lielāks nekā no sistēmas lietotāja saņemtais degvielas gāzes daudzums iesūknēšanas sezonas laikā, papildu norēķini starp sistēmas lietotāju un sistēmas operatoru netiek veikti.

56. Ja dabasgāzes izņemšanu ir nodrošinājuši dabasgāzes pārsūknēšanas agregāti, faktiski patērēto degvielas gāzes daudzumu starp sistēmas lietotājiem sadala proporcionāli to nominācijās attiecīgajā mēnesī norādītajam dabasgāzes daudzumam, kura izņemšanu nodrošinājuši dabasgāzes pārsūknēšanas agregāti.

57. Saskaņā ar 56. punktu noteikto degvielas gāzes daudzumu sistēmas lietotājs nodod sistēmas operatoram krātuvē vai ieejas punktā uz krātuvi no pārvades sistēmas līdz nākamā mēneša 14. datumam.

58. Sistēmas operators faktiski patērēto degvielas gāzes daudzumu gāzes dienā D publicē savā tīmekļvietnē nākamajā darba dienā.

59. Pēc tam, kad sistēmas operators ir noteicis faktisko degvielas gāzes patēriņu saskaņā ar šo noteikumu 52. punktu, sistēmas lietotājs norēķinās par faktiski izmantotās degvielas gāzes sadedzināšanai izmantotajām emisijas kvotām atbilstoši sistēmas operatora sniegtajam aprēķinam.

VIII. Krātuves pārslodzes vadība

60. Ja līdz gāzes dienas D-1 plkst. 15.00 sistēmas operators konstatē jaudas fizisku pārslodzi:

60.1. dabasgāzes izņemšanas no krātuves laikā sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes izņemšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem prioritāri solidaritātes produktam, grupētās jaudas produktam un piecu gadu grupētās jaudas produktam un proporcionāli to rezervētajai krātuves jaudai;

60.2. dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē laikā sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes iesūkņēšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem prioritāri solidaritātes produktam, grupētās jaudas produktam un piecu gadu grupētās jaudas produktam pieejamās jaudas ietvaros un proporcionāli to rezervētajai neizmantotajai krātuves jaudai.

61. Ja pēc gāzes dienas D-1 plkst. 15.00 sistēmas operators konstatē jaudas fizisku pārslodzi:

61.1. dabasgāzes izņemšanas no krātuves laikā sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes izņemšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem nomināciju saņemšanas secībā un prioritāri solidaritātes produktam, grupētās jaudas produktam un piecu gadu grupētās jaudas produktam;

61.2. dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē laikā sistēmas operators pārslodzes vadības ietvaros sadala dabasgāzes iesūkņēšanas jaudu starp sistēmas lietotājiem nomināciju saņemšanas secībā un prioritāri solidaritātes produktam, grupētās jaudas produktam un piecu gadu grupētās jaudas produktam.

IX. Uzglabāšanas pakalpojuma sniegšanas pārtraukšana vai ierobežošana

62. Sistēmas operators var bez iepriekšēja brīdinājuma ierobežot vai pārtraukt dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē vai izņemšanu no krātuves šādos gadījumos:

62.1. dabasgāzes pārvades sistēmā vai krātuvē ir bojājumi, kas var izraisīt avāriju vai avārijas situāciju, vai notikusi avārija, vai izveidojusies avārijas situācija;

62.2. saskaņā ar Enerģētikas likumu izsludināta krīze dabasgāzes apgādē, tostarp enerģētiskā krīze;

62.3. dabasgāzes pārvades sistēmā ir novirzes no normālā darba režīma vai dabasgāzes fizikāli ķīmiskās īpašības neatbilst Ministru kabineta noteiktajiem dabasgāzes kvalitātes raksturlielumiem;

62.4. dabasgāzes plūsmas spiediens neatbilst spiedienam, kas nepieciešams uzglabāšanas pakalpojuma nodrošināšanai;

62.5. jāveic neatliekami remontdarbi bojājumu vai avārijas seku likvidēšanai vai avārijas situācijas novēršanai dabasgāzes pārvades sistēmā vai krātuvē;

62.6. jāveic tehniskās uzturēšanas, remonta, pieslēgšanas, atslēgšanas vai demontāžas pasākumi, un šādus darbus nav iespējams veikt, neierobežojot vai nepārtraucot dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē vai izņemšanu no krātuves.

63. Sistēmas operators nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā publicē, norādot publikācijas laiku, paziņojumu sistēmas operatora tīmekļvietnē par dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē vai izņemšanas no krātuves pārtraukumu vai ierobežojumu, iemesliem un prognozēto dabasgāzes iesūkņēšanas krātuvē vai izņemšanas no krātuves atjaunošanas laiku, vienlaikus nosūtot attiecīgu elektronisku paziņojumu sistēmas lietotājiem un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (turpmāk – regulators).

64. Sistēmas operators var samazināt gāzes dienā noteikto jaudu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē un izņemšanai no krātuves laikā, kad krātuvē veic apkopes, uzturēšanas un atjaunošanas darbus (turpmāk – apkopes darbi). Sistēmas operators veic apkopes darbus tā, lai pēc iespējas nekavētu krātuves izmantošanu un nesamazinātu jaudu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē un izņemšanai no krātuves.

65. Sistēmas operators katru gadu ne vēlāk kā līdz 1. septembrim savā tīmekļvietnē publicē informāciju par plānotajiem apkopes darbiem, to raksturojumu, iespējamo ilgumu un jaudas izmaiņām dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē un izņemšanai no krātuves, par laika periodu no

attiecīgā gada 1. oktobra līdz nākamā gada 30. septembrim. Sistēmas operators atjauno publicēto informāciju atkarībā no apkopes darbu izpildes gaitas.

66. Ja apkopes darbi ietekmē jaudu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē vai izņemšanai no krātuves, sistēmas operators informē sistēmas lietotājus ne vēlāk kā 42 dienas pirms plānoto apkopes darbu sākuma, elektroniski nosūtot sistēmas lietotājiem informāciju par apkopes darbu ilgumu un jaudas izmaiņām dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē vai izņemšanai no krātuves.

67. Par neplānotu apkopes darbu veikšanu, kas var ietekmēt jaudu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē un izņemšanai no krātuves, sistēmas operators elektroniski informē sistēmas lietotājus un regulatoru pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā līdz plkst. 18.00 (plkst. 16.00 UTC ziemas laika periodā un plkst. 15.00 UTC vasaras laika periodā) iepriekšējā dienā pirms neplānoto apkopes darbu veikšanas, norādot arī konkrētajā gāzes dienā pieejamo jaudu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē un izņemšanai no krātuves.

68. Sistēmas operators iesūkņēšanas sezonas laikā var veikt pāreju no iesūkņēšanas režīma uz izņemšanas režīmu neplānotu dabasgāzes pārvades sistēmas vai blakus esošas dabasgāzes pārvades sistēmas remontdarbu dēļ. Sistēmas operators nekavējoties, bet ne vēlāk kā 24 stundas pirms krātuves darbības režīma maiņas publicē attiecīgu paziņojumu sistēmas operatora tīmekļvietnē, norādot publikācijas laiku, vienlaikus elektroniski informējot sistēmas lietotājus un regulatoru par krātuves darbības režīma maiņu.

69. Sistēmas operators nesedz sistēmas lietotājiem zaudējumus, kas radušies šo noteikumu 62. un 64. punktā noteiktajos gadījumos, kā arī gadījumos, kad plānotie apkopes darbi tiek veikti laika posmā, kas publicēts saskaņā ar šo noteikumu 66. un 67. punktu.

70. Ja sistēmas operators ierobežo jaudu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē šo noteikumu 62. un 64. punktā noteiktajos gadījumos, kā arī gadījumos, ja apkopes darbi tiek veikti laika posmā, kas publicēts saskaņā ar šo noteikumu 66. un 67. punktu, vai ierobežo jaudu dabasgāzes izņemšanai no krātuves gāzes dienas laikā šo noteikumu 62. un 64. punktā noteiktajos gadījumos, sistēmas operators jaudu dabasgāzes iesūkņēšanai krātuvē vai izņemšanai no krātuves starp sistēmas lietotājiem sadala saskaņā ar šo noteikumu VIII nodaļā noteikto pārslodzes vadības kārtību.

71. Ja sistēmas lietotājs nepilda krātuves jaudas produkta izsoles rezultātā uzņemtās saistības un sistēmas lietotājam nav atbilstoša kredītreitings vai saistību izpildes nodrošinājuma šo noteikumu 83. punktā noteiktā apmērā, piešķirtais jaudas apjoms kļūst par krātuves pieejamās jaudas daļu un ir pieejams sistēmas lietotājiem rezervēšanai. Ja sistēmas lietotājam attiecīgajā jaudas produktā ir novietots krājums, tas kļūst par dabasgāzi, kas tiek uzglabāta bez jaudas produkta, un uz to attiecas šo noteikumu 36. punkts.

72. Ja sistēmas lietotājs informē sistēmas operatoru, ka tas nespēs pildīt krātuves jaudas produkta izsoles rezultātā uzņemtās saistības, sistēmas lietotājam vienojoties ar sistēmas operatoru, piešķirtais jaudas apjoms kļūst par krātuves pieejamās jaudas daļu un ir pieejams sistēmas lietotājiem rezervēšanai. Ja sistēmas lietotājam attiecīgajā jaudas produktā ir novietots krājums, tas kļūst par dabasgāzi, kas tiek uzglabāta bez jaudas produkta, un uz to attiecas šo noteikumu 36. punkts.

73. Maksājuma saistības, kuras sistēmas lietotājs uzņēms līdz ar jaudas rezervēšanu, paliek spēkā līdz to pilnīgai izpildei. Ja šo noteikumu 71. un 72. punktā noteiktajā gadījumā jaudas apjoms tiek atkārtoti rezervēts, sistēmas lietotājam, pamatojoties uz sistēmas operatora izrakstītu rēķinu, ir pienākums segt starpību starp summu, kuru sistēmas operators būtu saņēmis, ja sistēmas lietotājs pilnā apmērā izpildītu izsoles rezultātā uzņemtās maksājuma saistības attiecībā uz piešķirto jaudas apjomu, un summu, kuru sistēmas operators saņems par atkārtotās izsoles rezultātā piešķirto jaudas apjomu.

X. Saistību izpildes nodrošinājums

74. Uzglabāšanas pakalpojuma līguma darbības laikā sistēmas lietotājs nodrošina līgumsaistību izpildi, izmantojot atbilstošu sistēmas lietotāja kredītreitingu vai saistību izpildes nodrošinājumu. Sistēmas lietotājs var izvēlēties vienu vai vairākus saistību izpildes nodrošinājuma veidus (drošības depozītu, finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kas atbilst šo noteikumu 77. punktā noteiktajiem kritērijiem, garantiju).

75. Sistēmas lietotājs, ja izvēlēties nodrošināt līgumsaistību izpildi ar kredītreitingu, katru gadu līdz 1. maijam iesniedz sistēmas operatoram informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu. Sistēmas lietotājam ir pienākums nekavējoties informēt sistēmas operatoru par visām izmaiņām sistēmas lietotāja kredītreitingā. Sistēmas operators var pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt atjauninātu informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu.

76. Ja sistēmas lietotājs ir izvēlēties nodrošināt līgumsaistību izpildi ar kredītreitingu, sistēmas operators uzglabāšanas pakalpojuma līguma darbības laikā var pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozītu, finanšu pakalpojumu sniedzēja vai saistītā komersanta, kurš atbilst šo noteikumu 77. punktā noteiktajiem kritērijiem, garantiju) no uzglabāšanas pakalpojuma līguma izrietošo prasību segšanai, ja:

76.1. sistēmas operatoram ir pamats uzskatīt, ka sistēmas lietotājs pilnībā vai daļēji nespēj vai nespēs segt saistības, kas izriet no uzglabāšanas pakalpojuma līguma;

76.2. sistēmas lietotājam ir uzsākts maksātnespējas vai likvidācijas process;

76.3. saskaņā ar šo noteikumu 77. punktā noteiktajiem kritērijiem sistēmas lietotājam nav atbilstoša kredītreitinga;

76.4. sistēmas lietotājs divas reizes divpadsmit mēnešu laikā ir kavējis uzglabāšanas pakalpojuma līgumā noteiktos maksājumus.

77. Sistēmas lietotāja kredītreitings uzskatāms par atbilstošu, ja tas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

77.1. "Standard & Poor's" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;

77.2. "Fitch Ratings" ilgtermiņa reitings BBB- vai augstāks;

77.3. "Moody's" ilgtermiņa reitings Baa3 vai augstāks.

78. Ja sistēmas lietotājs vai saistītais komersants nepiekrīt sistēmas operatora konstatējumam par sistēmas lietotāja vai saistītā komersanta kredītreitinga neatbilstību, sistēmas lietotājs vai saistītais komersants piecu darba dienu laikā var iesniegt atbilstošus pierādījumus, lai sistēmas operators objektīvi novērtētu sistēmas lietotāja kredītreitingu.

79. Sistēmas lietotājs iesniedz saistību izpildes nodrošinājumu sistēmas operatoram septiņu darba dienu laikā no sistēmas operatora pieprasījuma saņemšanas dienas.

80. Sistēmas operators atzīst garantiju par pienācīgu saistību izpildes nodrošinājumu, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:

80.1. garantiju ir izdevis finanšu pakalpojumu sniedzējs, kuram vai kura grupai ilgtermiņa aizņemšanās ārvalstu valūtā kredītreitings ir vismaz Baa1 saskaņā ar aģentūru "Moody's" vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Standard&Poor's", vai BBB+ saskaņā ar aģentūru "Fitch Ratings";

80.2. garantiju ir izdevis saistītais komersants, kura kredītreitings atbilst šo noteikumu 77. punktam;

80.3. garantija ir pirmā pieprasījuma un neatsaucama.

81. Saistību izpildes nodrošinājumam ir jābūt spēkā visā uzglabāšanas pakalpojuma līguma darbības laikā, ja sistēmas lietotājs ir izvēlējis nodrošināt līgumsaistību izpildi ar saistību izpildes nodrošinājumu.

82. Saistību izpildes nodrošinājumam ir jābūt spēkā visā uzglabāšanas pakalpojuma līguma darbības laikā, ja sistēmas operators ir pieprasījis sistēmas lietotājam, kurš izvēlējis nodrošināt līgumsaistību izpildi ar kredītreitingu, saistību izpildes nodrošinājumu saskaņā ar šo noteikumu 76. punktu. Ja sistēmas lietotājs šo noteikumu 79. punktā noteiktajā termiņā neiesniedz sistēmas operatoram saistību izpildes nodrošinājumu, sistēmas operators var ierobežot vai pārtraukt dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē, izņemšanu no krātuves vai krātuvē novietotās dabasgāzes vai jaudas produkta nodošanu.

83. Saistību izpildes nodrošinājuma apmērs ir šo noteikumu 22.4. apakšpunktā noteiktās maksas divkārtšs apmērs par katru sistēmas lietotājam piešķirto jaudas produktu katrā krātuves ciklā.

84. Ja sistēmas operators ir izmantojis saistību izpildes nodrošinājumu no uzglabāšanas pakalpojuma līguma izrietošo prasību segšanai, sistēmas operators nosūta sistēmas lietotājam brīdinājumu. Ja sistēmas lietotājs brīdinājumā norādītajā termiņā, kas nav mazāks par desmit darba dienām, neatjauno saistību izpildes nodrošinājumu, sistēmas operators var ierobežot vai pārtraukt dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē, izņemšanu no krātuves vai krātuvē novietotās dabasgāzes vai jaudas produkta nodošanu.

85. Ja sistēmas lietotāja saistības uzglabāšanas pakalpojuma līguma ietvaros pārsniedz summu, par kādu ir iesniegts saistību izpildes nodrošinājums, sistēmas operators var pieprasīt sistēmas lietotājam palielināt saistību izpildes nodrošinājuma summu un septiņu dienu laikā iesniegt sistēmas operatoram jaunu saistību izpildes nodrošinājumu, kas atbilst šo noteikumu 83. punkta nosacījumiem. Ja sistēmas lietotājs norādītajā termiņā neiesniedz jaunu saistību izpildes nodrošinājumu, sistēmas operators var ierobežot vai pārtraukt dabasgāzes iesūkņēšanu krātuvē, izņemšanu no krātuves vai krātuvē novietotās dabasgāzes vai jaudas produkta nodošanu.

86. Izbeidzot uzglabāšanas pakalpojuma līgumu, sistēmas operators piecu darba dienu laikā atmaksā sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājuma summu, kas nav izmantota sistēmas lietotāja neizpildīto saistību segšanai, vai atdod sistēmas lietotājam iesniegtās garantijas oriģinālu.

XI. Noslēguma jautājumi

87. Pretendentu pieteikumus krātuves lietošanas tiesību iegūšanai, kuri sistēmas operatoram iesniegti pirms šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, sistēmas operators izvērtē un uzglabāšanas pakalpojuma līgumu noslēdz saskaņā ar šiem noteikumiem.

88. Sistēmas lietotājam, kuram šo noteikumu spēkā stāšanās dienā ir spēkā esošs uzglabāšanas pakalpojuma līgums, tas ir spēkā, ciktāl tas nav pretrunā ar šiem noteikumiem. Ja uzglabāšanas pakalpojuma līguma, kas noslēgts pirms šo noteikumu spēkā stāšanās dienas, nosacījumi ir pretrunā ar šiem noteikumiem, tiek piemēroti šie noteikumi.

89. Šo noteikumu 59. punktā noteikto maksu sistēmas operators aprēķina, kad ir beigušās sistēmas operatoram piešķirtās bezmaksas emisijas kvotas.

90. Krājumu pārceļšanas produkta, kurš rezervēts šo noteikumu spēkā stāšanās dienā, izmantošanas kārtība:

90.1. jaudas produkts ietver:

90.1.1. krātuves jaudas izmantošanu rīcībā esošā krājumu pārceļšanas produkta apjomā;

90.1.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: nav iespējama;

- 90.1.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: krājumu daudzumā, kas tiek uzglabāts ar krājumu pārceļšanas produktu;
- 90.1.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikuma 4. punktu dabasgāzes izņemšanai no krātuves rezervētajā lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: par virtuālās pretplūsmas maksu;
- 90.2. dabasgāzes izņemšana no krātuves: atslēdzamās jaudas produkts;
- 90.3. krājumu pārvietošana krātuvē: krājumu pārceļšanas produkta ietvaros;
- 90.4. norēķināšanās par jaudas produktu: uzglabāšanas pakalpojuma līgumā noteiktajā kārtībā saskaņā ar sistēmas operatora noteikto maksu, kas nav lielāka par 2025./2026. gada krātuves ciklam noteikto krājumu pārceļšanas produkta tarifu;
- 90.5. krājumu pārvešana uz nākamo krātuves ciklu iespējama saskaņā ar tā jaudas produkta nosacījumiem, uz kuru krājumi tiek pārnesti;
- 90.6. ja sistēmas lietotājam nav rezervēts krātuves jaudas produkts nākamajam krātuves ciklam, sistēmas lietotājam ir pienākums atbrīvot krātuvi.
91. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2020. gada 1. oktobra lēmumu Nr. 1/14 "Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2020, 193. nr.; 2021, 245. nr.; 2022, 65. nr.; 2022, 212. nr.; 2024, 211. nr.).
92. Noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Priekšsēdētāja

A. Ozola

Pieteikums Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas tiesību iegūšanai

20___. gada _____

Nr. _____

Adresāts: Akciju sabiedrība “Conexus Baltic Grid”

reģistrācijas numurs: 40203041605

juridiskā adrese: _____

Pretendents: _____

/nosaukums/

Enerģijas identifikācijas
kods:

Juridiskā adrese:

Tālruņa numurs:

Oficiālā e-adrese:

E-pasta adrese (ja nav
oficiālās e-adreses):

Bankas rekvizīti:

PVN maksātāja
reģistrācijas numurs:

Ar šo lūdzu piešķirt tiesības lietot Inčukalna pazemes gāzes krātuvi un noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu atbilstoši Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem (turpmāk – krātuves lietošanas noteikumi).

Informāciju un dokumentus par šī pieteikuma izskatīšanu piekrītu saņemt:

- oficiālā e-adresē;
- e-pastā (ja nav oficiālās e-adreses);
- pa pastu uz juridisko adresi

Informācija par pārstāvi

	Vārds, Uzvārds	Amats	Tālrunis, e-pasts
--	----------------	-------	-------------------

Persona, kurai ir tiesības pārstāvēt pretendentu un noslēgt uzglabāšanas pakalpojuma līgumu		
	Tālrunis	E-pasts
Kontaktinformācija, kuru sistēmas operators jebkurā diennakts laikā var izmantot saziņai ar sistēmas lietotāju		

Pievienotie dokumenti

1. Dokuments, kas apliecina, ka pretendents ir reģistrējies komercdarbību atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem.*

---

2. Pārstāvību apliecinošs dokuments, ja pieteikumu paraksta persona, kura nav pretendenta pārvaldes institūcijas loceklis.*

---

3. Dokuments, kas apliecina, ka nav pasludināts pretendenta maksātnespējas process, apturēta pretendenta saimnieciskā darbība vai pretendents netiek likvidēts.*

---

4. Gada pārskats par iepriekšējiem trīs gadiem (vai faktisko darbības laiku, ņemot vērā pretendenta dibināšanas vai darbības uzsākšanas laiku, par kuru iesniedzams gada pārskats) vai cits līdzvērtīgs dokuments, kas apliecina pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem.*

---

5. Informācija par pretendenta kredītreitingu, kuru ir piešķirusi vispārzināma kredītaģentūra.*

(atzīmēt ar x atbilstošo)

* Ja dokuments ir pieejams oficiālā izdevumā vai valsts publiskā reģistrā, norāda tīmekļvietni
 Pretendents apliecina, ka ir iepazinies ar Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem.

Pretendents apliecina, ka apņemas pēc sistēmas operatora pieprasījuma iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozītu vai finanšu pakalpojumu sniedzēja garantiju).

Personas, kura iesniedz pieteikumu, kontaktinformācija

(vārds, uzvārds)

(amats)

(tālrunis, e-pasts)

**Personas, kura iesniedz
pieteikumu, paraksts**

Pieteikuma pieņemšana (aizpilda sistēmas
operators)

Reģistrācijas numurs

Reģistrācijas datums

Inčukalna pazemes gāzes krātuves jaudas produkti, to izmantošanas un jaudas rezervēšanas kārtība

1. Grupētās jaudas produkts (produkta kods IPGK1YP)

1.1. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks: atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktā publicētajai informācijai.

1.2. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: izsoles procedūra.

1.3. Jaudas produkta rezervēšanai izmantotā izsoles procedūra: izsole, kurā izmanto vienotas maksas noteikšanu.

1.4. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: neierobežoti krātuves pieejamās jaudas apmērā, no kuras atņemta krātuves pieejamā jauda piecu gadu grupētās jaudas produkta rezervēšanai saskaņā ar šā pielikuma 2.1. un 2.5. apakšpunktā noteikto. Grupētās jaudas produkta rezervēšanai krātuves pieejamās jaudas apjomā iekļauj arī to krātuves jaudas rezervēm daļu, kas līdz katra gada 1. decembrim nav rezervēta nākamajam krātuves ciklam, pamatojoties uz Enerģētikas likuma 44. panta astotās daļas 1. punktu.

1.5. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šo noteikumu 22. punktu.

1.6. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: viens krātuves cikls.

1.7. Jaudas produkts ietver:

1.7.1. krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā grupētās jaudas produkta apjomā;

1.7.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: neierobežoti, nodrošinot krājumu novietošanu daudzumā, ko iespējams uzglabāt ar sistēmas lietotāja rīcībā esošo jaudas produktu;

1.7.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: neierobežoti, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāti ar jaudas produktu;

1.7.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu saskaņā ar šā pielikuma 4. punktu krātuves jaudas izmantošanai lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: bez maksas.

1.8. Dabasgāzes novietošana glabāšanai krātuvē un izņemšana no krātuves: konstantās jaudas produkts.

1.9. Krājumu pārvietošana krātuvē: grupētās jaudas produkta un piecu gadu grupētās jaudas produkta ietvaros.

1.10. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 22. punktu.

1.11. Krātuves cikla beigās krājumus uz nākamo krātuves ciklu uz grupētās jaudas produktu var pārnest no jebkura produkta, maksājot krājumu pārnesšanas maksu, kas ir noteikta konkrētā grupētās jaudas produkta izsoles nolikumā. Sistēmas operators krājumu pārnesšanas maksas augstāko vērtību aprēķina, piemērojot lielāko no diviem rādītājiem izsoles izsludināšanas brīdī: 1) divi *euro* par pārnesamo krājumu atlikuma MWh; 2) 1,25 reiz *EEX Natural Gas Futures TTF Settlement price* nākamās ziemas/vasaras cenas starpība par pārnesamo krājumu atlikuma MWh.

1.12. Ja sistēmas lietotājam nav rezervēts krātuves jaudas produkts nākamajam krātuves ciklam, sistēmas lietotājam ir pienākums atbrīvot krātuvi.

2. Piecu gadu grupētās jaudas produkts (produkta kods IPGK5YP)

2.1. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks: atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktā publicētajai informācijai.

2.2. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: izsoles procedūra.

2.3. Jaudas produkta rezervēšanai izmantotā izsoles procedūra: izsole, kurā izmanto vienotas maksas noteikšanu.

2.4. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: jauda piecu gadu grupētās jaudas produktam un jauda krātuves jaudai rezervēm nepārsniedz 70 % no krātuves tehniskās jaudas. Ja, beidzoties piecu gadu grupētās jaudas produkta rezervēšanas laikam, piešķirtais krātuves jaudas apjoms ir mazāks, nerezervēto krātuves jaudas apjomu iekļauj grupētās jaudas produkta rezervēšanai pieejamās krātuves jaudas apjomā.

2.5. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šo noteikumu 22. punktu.

2.6. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: pieci secīgi krātuves cikli.

2.7. Jaudas produkts ietver:

2.7.1. krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā piecu gadu grupētās jaudas produkta apjomā;

2.7.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: neierobežoti, nodrošinot krājumu novietošanu daudzumā, ko iespējams uzglabāt ar sistēmas lietotāja rīcībā esošo jaudas produktu;

2.7.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: neierobežoti, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāts ar jaudas produktu;

2.7.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu saskaņā ar šā pielikuma 4. punktu krātuves jaudas izmantošanai lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: bez maksas.

2.8. Dabasgāzes novietošana glabāšanai un izņemšana no krātuves: konstantās jaudas produkts.

2.9. Krājumu pārvietošana krātuvē: grupētās jaudas produkta un piecu gadu grupētās jaudas produkta ietvaros.

2.10. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 22. punktu.

2.11. Krājumu pārņemšana. Krātuves cikla beigās (jaudas produkta darbības laikā un beigās) krājumus uz piecu gadu grupētās jaudas produktu var pārņemt no jebkura produkta:

2.11.1. bez maksas 50 % apmērā no sistēmas lietotāja rīcībā esošā piecu gadu grupētās jaudas produkta nākamajam krātuves ciklam. Sistēmas lietotājs par pārņemamo krājumu apjomu informē sistēmas operatoru ne vēlāk kā piecas dienas pirms krātuves cikla beigām;

2.11.2. virs 50 % no sistēmas lietotāja rīcībā esošā piecu gadu grupētās jaudas produkta nākamajam krātuves ciklam, maksājot krājumu pārņemšanas maksu, kas ir noteikta konkrētā piecu gadu grupētās jaudas produkta izsoles nolikumā. Sistēmas operators krājumu pārņemšanas maksas augstāko vērtību aprēķina visam piecu gadu grupētās jaudas produkta izmantošanas laikam, piemērojot lielāko no diviem rādītājiem izsoles izsludināšanas brīdī: 1) viens *euro* par pārņemamo krājumu atlikuma MWh; 2) 0,75 reiz vidējā aritmētiskā *EEX Natural Gas Futures TTF Settlement price* četru nākamo ziemas/vasaras cenu starpība par pārņemamo krājumu atlikuma MWh.

2.12. Ja sistēmas lietotājam nav rezervēts krātuves jaudas produkts nākamajam krātuves ciklam, sistēmas lietotājam ir pienākums atbrīvot krātuvi.

3. Atslēdzamās jaudas produkts (produkta kods IPGKAP)

- 3.1. Krātuves jaudas rezervēšanas laiks: atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktā publicētajai informācijai.
- 3.2. Krātuves jaudas rezervēšanas veids: izsoles procedūra.
- 3.3. Jaudas produkta rezervēšanai izmantotā izsoles procedūra: izsole, kurā izmanto vienotas maksas noteikšanu.
- 3.4. Rezervēšanai pieejamais krātuves jaudas apjoms: neierobežoti krātuves pieejamās jaudas apmērā.
- 3.5. Krātuves jaudas piešķiršanas kārtība: saskaņā ar šo noteikumu 22. punktu.
- 3.6. Jaudas produkta izmantošanas ilgums: viens krātuves cikls.
- 3.7. Jaudas produkts ietver:
  - 3.7.1. krātuves jaudas izmantošanu lietotāja rīcībā esošā atslēdzamās jaudas produkta apjomā;
  - 3.7.2. dabasgāzes novietošanu krātuvē: neierobežoti, nodrošinot krājumu novietošanu daudzumā, ko iespējams uzglabāt ar rīcībā esošo jaudas produktu;
  - 3.7.3. dabasgāzes izņemšanu no krātuves: neierobežoti, nodrošinot krājumu izņemšanu, kas tiek uzglabāts ar jaudas produktu;
  - 3.7.4. virtuālās pretplūsmas izmantošanu saskaņā ar šā pielikuma 4. punktu krātuves jaudas izmantošanai lietotāja rīcībā esošās jaudas apjomā: par virtuālās pretplūsmas maksu.
- 3.8. Dabasgāzes novietošana glabāšanai un izņemšana no krātuves: atslēdzamās jaudas produkts.
- 3.9. Krājumu pārvietošana krātuvē: atslēdzamās jaudas produkta ietvaros.
- 3.10. Norēķināšanās par jaudas produktu: saskaņā ar šo noteikumu 22. punktu.
- 3.11. Krājumu pārņemšana uz nākamo krātuves ciklu iespējama saskaņā ar tā jaudas produkta nosacījumiem, uz kuru krājumi tiek pārnesti.
- 3.12. Ja sistēmas lietotājam nav rezervēts krātuves jaudas produkts nākamajam krātuves ciklam, sistēmas lietotājam ir pienākums atbrīvot krātuvi.

4. Virtuālā pretplūsma

- 4.1. Jaudas rezervēšanas laiks esošajam krātuves ciklam: krātuves jaudas produkta izmantošanas laikā.
- 4.2. Dabasgāzes novietošanas krātuvē un izņemšanas no krātuves jaudas rezervēšanas veids: iesniedzot sistēmas operatoram nomināciju.
- 4.3. Rezervēšanai pieejamais jaudas apjoms:
  - 4.3.1. iesūknēšanas sezonā – atbilstoši sistēmas operatora tīmekļvietnē publicētajai informācijai par rezervēšanai pieejamo jaudas apjomu, kas nav mazāks par kopējo saskaņā ar šo noteikumu 33. punktu apstiprināto sistēmas lietotāju krātuvē novietojamo dabasgāzes daudzumu krātuves jaudas produkta ietvaros attiecīgajā gāzes dienā, no kura atņemts maksimālais dabasgāzes izņemšanas jaudas apjoms attiecīgajā gāzes dienā. Rezervēšanai pieejamais jaudas apjoms nav mazāks par 0;
  - 4.3.2. izņemšanas sezonā – atbilstoši sistēmas operatora tīmekļvietnē publicētajai informācijai par rezervēšanai pieejamo jaudas apjomu, kurš nav mazāks par kopējo saskaņā ar šo noteikumu 33. punktu apstiprināto sistēmas lietotāju no krātuves izņemamo dabasgāzes daudzumu krātuves jaudas produkta ietvaros attiecīgajā gāzes dienā, no kura atņemts maksimālais

dabasgāzes iesūkņēšanas jaudas apjoms attiecīgajā gāzes dienā. Rezervēšanai pieejamais jaudas apjoms nav mazāks par 0.

4.4. Jaudas piešķiršanas kārtība: nomināciju saņemšanas secībā.

4.5. Virtuālās pretplūsmas izmantošanas ilgums: gāzes diena, kurai veikta jaudas rezervēšana.

4.6. Virtuālā pretplūsma ietver: dabasgāzes novietošanu krātuvē pretēji izņemšanas jaudas virzienam un izņemšanu no krātuves pretēji krātuves iesūkņēšanas jaudas virzienam.

4.7. Dabasgāzes novietošana glabāšanai: konstantās vai atslēdzamās jaudas produkts atkarībā no nominācijā norādītā jaudas produkta.

4.8. Krājumu pārvietošana krātuvē: neattiecas.

4.9. Norēķināšanās par jaudu: saskaņā ar šo noteikumu 23. punktu. Ja rezervēšanai pieejamais jaudas apjoms saskaņā ar šā pielikuma 4.3. apakšpunktu vienlaicīgi ir pieejams gan iesūkņēšanas, gan izņemšanas virzienā, maksa par virtuālo pretplūsmu netiek piemērota.

4.10. Krājumu pārvešana uz nākamo krātuves ciklu: neattiecas.